

Hubungan Persekitaran Pembelajaran dan Pencapaian Akademik Pelajar Tingkatan Enam

Apidah binti Amin

SMK Labuan, Wilayah Persekutuan Labuan, Malaysia

Corresponding author: pidah_a5@yahoo.com

Dihantar: 30 Jun 2022/Penambahbaikan: 30 Ogos 2022/ Diterima 29 Oktober/ Terbit 28 Februari 2023

DOI: <https://doi.org/10.51200/jpp.v11i1.4278>

Abstrak

Kajian ini adalah bertujuan untuk mengenal pasti persekitaran pembelajaran pelajar berdasarkan faktor demografi (jantina, umur, kaum dan aliran) dan pencapaian akademik pelajar tingkatan enam. Kajian ini turut mengkaji tahap persekitaran pembelajaran dari segi kemudahan fasiliti, persekitaran bilik darjah dan pengajaran guru dan hubungan antara persekitaran pembelajaran dengan pencapaian akademik pelajar tingkatan enam SMK Labuan, Wilayah Persekutuan Labuan, Malaysia. Dalam kajian ini, seramai 110 orang pelajar telah dipilih melalui persampelan rawak berstrata (*stratified random sampling*) bagi mewakili populasi iaitu 153 orang pelajar sebagai responden kajian. Sekolah yang dikaji adalah di SMK Labuan di Wilayah Persekutuan Labuan. Data yang diperolehi adalah menggunakan perisian *Statistical Package for the Social Science* (SPSS) versi 26.0. Data dianalisis menggunakan statistik deskriptif (min, kekerapan dan peratus) dan statistik inferensi (Ujian-t, Ujian ANOVA dan Korelasi). Darjah kebolehppercayaan (Cronbach Alpha) bagi keseluruhan persekitaran pembelajaran adalah .929 manakala pencapaian akademik adalah .880. Hasil dapatan kajian menunjukkan secara keseluruhannya tahap persekitaran pembelajaran dan tahap pencapaian akademik adalah tinggi. Analisis korelasi Pearson pula mendapati bahawa terdapat hubungan yang signifikan antara persekitaran pembelajaran dengan pencapaian akademik pelajar tingkatan enam di SMK Labuan, Wilayah Persekutuan Labuan. Kajian ini memberi impak kepada sekolah dalam mengadakan program kecemerlangan akademik berkaitan pencapaian akademik dalam kalangan pelajar tingkatan enam.

Kata Kunci: Persekitaran Pembelajaran, Pencapaian Akademik, Pelajar

Pengenalan

Pencapaian akademik murid merupakan satu aspek yang amat penting dan sering ditekankan oleh institusi sekolah. Hal ini kerana keberkesanan proses pengajaran dan pembelajaran diukur menerusi pencapaian akademik murid. Persekitaran pembelajaran merupakan elemen penting dalam membentuk suasana pembelajaran yang kondusif dan memberangsangkan. Persekitaran yang kondusif dapat membantu mewujudkan keselesaan pengajaran dan pembelajaran di samping mengekalkan tumpuan dan minat belajar dalam bilik darjah. Menggunakan persepsi pelajar untuk menilai persekitaran pembelajaran juga adalah signifikan kerana pelajar merupakan golongan yang terlibat secara langsung dalam persekitaran pembelajaran berkenaan. Persekitaran seperti keluarga, rakan, komuniti, kemudahan teknologi, persekitaran institusi dan

guru merupakan elemen yang dikenal pasti mempengaruhi perkembangan individu (Mok, 2008).

Menurut Fraser (1998), persekitaran pembelajaran adalah tempat pembelajaran berlaku sama ada dalam konteks sosial, psikologikal dan pedagogikal yang boleh mempengaruhi pencapaian dan sikap pelajar. Persekitaran pembelajaran yang kondusif akan dapat menggalakkan aktiviti intelektual, menggalakkan persahabatan, kerjasama dan sokongan di samping menggalakkan pembelajaran, pertumbuhan dan perkembangan pelajar.

Selain itu, persekitaran pembelajaran pelajar dilihat adalah penyumbang kepada prestasi pelajar dalam akademik. Persekitaran pembelajaran bilik darjah boleh mempengaruhi proses pengajaran dan pembelajaran dan biasanya dianggap sebagai guru kedua kerana berupaya mempengaruhi tingkah laku pelajar dan memberi kesan kepada jalinan hubungan mesra antara guru dan pelajar serta sesama pelajar. Kajian juga menunjukkan pembelajaran aktif dalam bilik darjah mempunyai hubungan dengan kemudahan fizikal yang disediakan (Arzi, 2003).

Dalam kajian ini, penyelidik memilih untuk mengkaji hubungan persekitaran pembelajaran dalam meningkatkan pencapaian akademik pelajar tingkatan enam. Responden dipilih daripada kalangan pelajar Tingkatan Enam di SMK Labuan yang merupakan Pusat Tingkatan Enam di Wilayah Persekutuan Labuan. Oleh itu, kajian ini bertujuan untuk melihat sejauhmana persekitaran pembelajaran dari segi kemudahan fasiliti, persekitaran bilik darjah dan pengajaran guru memberi impak kepada pencapaian akademik pelajar.

Pernyataan Masalah

Tumpuan pelajar sepanjang pembelajaran berlangsung dalam bilik darjah merupakan aspek penting yang perlu diberi perhatian. Tumpuan pelajar terhadap pembelajaran akan lebih baik sekiranya persekitaran pembelajaran berada dalam keadaan yang baik dan selesa. Suasana yang tenteram dan selesa di sekolah adalah sangat penting kepada para pelajar dan guru dalam memastikan pembelajaran dan pengajaran berlaku dengan berkesan. Hal ini kerana pelajar menghabiskan hampir separuh daripada masa mereka di sekolah. Kajian terdahulu mendapati aspek persekitaran fizikal boleh mempengaruhi tahap psikologi dan tingkah laku sosial (Moos, 1979) dan seterusnya memberi kesan yang besar kepada pembelajaran pelajar (Chism, 2006; Strange & Banning 2001). Mok (2008) menyatakan bahawa persekitaran institusi pembelajaran yang kondusif dan fasiliti yang mencukupi akan membantu meningkatkan aspek kognitif, afektif dan psikomotor pelajar. Hasil kajian juga menunjukkan hubungan yang signifikan antara hasil pembelajaran dengan kejayaan kerjaya graduan. Mereka berpendapat bahawa persekitaran ialah elemen yang penting dalam menentukan kejayaan kerjaya graduan.

Walau bagaimanapun, kajian menunjukkan terdapat perbezaan kemudahan dalam persekitaran pembelajaran antara sekolah bandar dan luar bandar. Kekurangan prasarana, kemudahan pembelajaran, suasana pembelajaran yang tidak selesa, selamat, dan kondusif terutama di luar bandar merupakan antara faktor yang mempengaruhi pencapaian yang rendah dalam kalangan pelajar (Zalika, Faridah & Mohamad Johdi, 2009). Justeru itu, kemudahan yang terdapat dalam sesuatu institusi pembelajaran memainkan peranan yang penting untuk memenuhi keperluan pembelajaran pelajar. Persediaan persekitaran pembelajaran haruslah mengambil kira keperluan pelajar dan pengajar (Siti Mistima & Efendi, 2010). Dengan adanya suasana yang ceria dan dilengkapi dengan pelbagai kemudahan asas, proses pengajaran dan pembelajaran akan dijalankan dengan lebih lancar lagi.

Dalam persekitaran pembelajaran, aspek pengajaran guru melibatkan interaksi guru-pelajar juga adalah penting bagi mewujudkan hubungan antara guru dan pelajar. Guru memainkan peranan penting terhadap pelajar. Walau bagaimanapun, menurut Den Brok, Fisher dan Scott (2005) kebanyakan guru mendominasi interaksi dalam bilik darjah. Didapati sebanyak 60.7% pelajar mengatakan guru jarang melayan pelajar dengan mesra dan penguasaan kemahiran interpersonal dalam kalangan guru, amalan komunikasi antara guru dan pelajar juga kurang memuaskan (Kamarulzaman, 2007). Interaksi yang baik antara guru dan pelajar boleh mewujudkan hubungan yang positif dalam bilik darjah. Guru yang baik dapat menilai perubahan yang berlaku mengetahui keperluan pelajar dalam bilik darjah. Kepekaan guru terhadap keadaan bilik darjah akan memberikan impak yang besar kepada guru dan pelajar itu sendiri. Menurut Bucholz dan Sheffler (2009) guru berupaya mencorakkan persekitaran bilik darjah supaya selesa dan seterusnya meningkatkan kemampuan pelajar untuk belajar.

Persekitaran pembelajaran dari aspek persekitaran bilik darjah juga memainkan peranan yang penting dalam menjamin keberkesanan pengajaran dan pembelajaran. Persekitaran fizikal seumpama guru ketiga yang membimbing pembelajaran dalam bilik darjah. Semua pelajar akan dapat memberi lebih penumpuan terhadap pembelajaran apabila mereka berada dalam situasi yang selamat dan selesa. Justeru, semua sekolah seharusnya mempunyai persekitaran pembelajaran yang baik samada daripada aspek fizikal dan psikososial. Kajian oleh Khadijah dan Azimin Samsul (2013) juga mendapati kebanyakan bilik darjah tidak menyediakan persekitaran yang selesa bagi memenuhi keperluan guru dan pelajar. Ketidakselesaian dalam bilik darjah boleh mendatangkan pelbagai kesan sampingan terhadap pelajar dan boleh menimbulkan masalah disiplin dalam kalangan pelajar.

Objektif Kajian

Objektif kajian ini adalah seperti berikut:

- i. Mengetahui perbezaan persekitaran pembelajaran dan pencapaian akademik pelajar tingkatan enam berdasarkan ciri demografi.
- ii. Mengetahui tahap persekitaran pembelajaran dari segi kemudahan fasiliti, persekitaran bilik darjah dan pengajaran guru tingkatan enam di SMK Labuan, Wilayah Persekutuan Labuan.
- iii. Mengetahui hubungan antara persekitaran pembelajaran dengan pencapaian akademik pelajar tingkatan enam di SMK Labuan, Wilayah Persekutuan Labuan.

Sorotan Kajian

Persekitaran pembelajaran yang kondusif dan suasana yang tenteram dan selesa di sekolah adalah sangat penting kepada para pelajar dan guru dalam memastikan pembelajaran dan pengajaran berlaku dengan berkesan. Persekitaran pembelajaran yang baik seperti aspek kemudahan fasiliti, persekitaran bilik darjah dan pengajaran guru adalah penyumbang kepada keberkesanan pencapaian akademik pelajar. Kemudahan fasiliti sebagai sumber pembelajaran seperti komputer, bilik kuliah dan perabot dilihat sebagai nilai tambah kepada pencapaian pelajar (Rohana, Nor Rashidah & Zaidi, 2009). Institusi pengajian harus mengetahui pasti bahan dan

sumber pembelajaran yang boleh digunakan oleh pelajar (Siti Mistima & Efendi, 2010). Penekanan dalam persekitaran menggunakan sumber yang mencukupi dan terkini perlu diberikan keutamaan dalam persekitaran pembelajaran

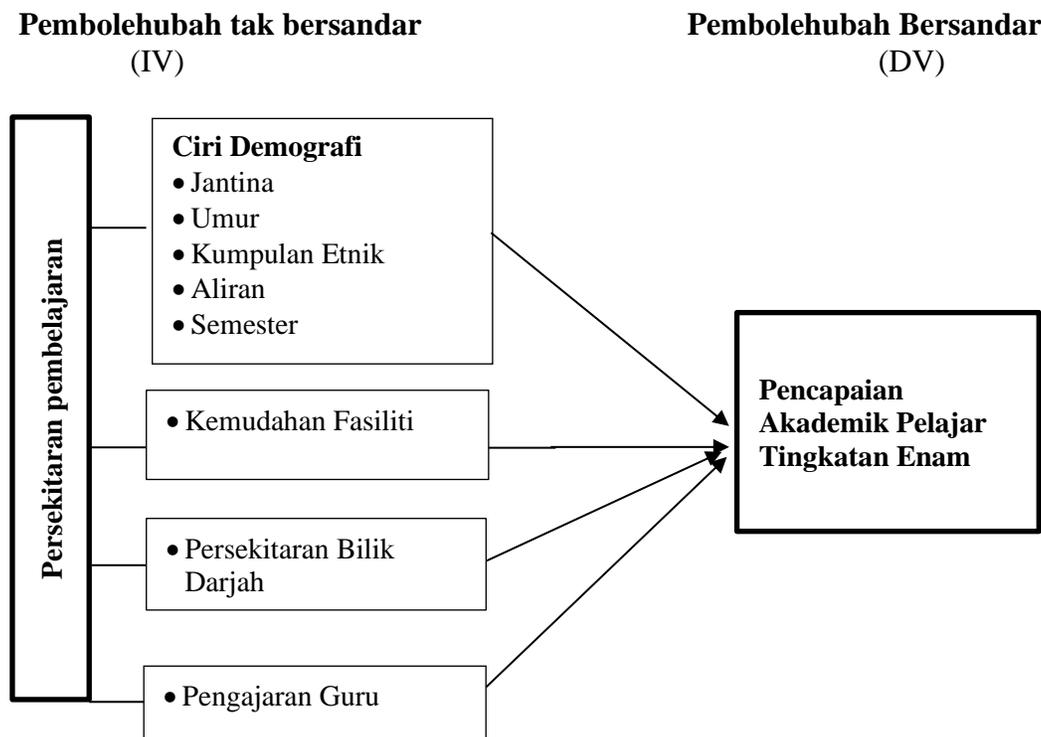
Dalam aspek persekitaran bilik darjah, wujud hubungan yang kompleks antara struktur fizikal seperti penyusunan bilik, keluasan ruang, cahaya dan susunan meja dengan aspek psikologikal seperti interaksi guru dan pelajar. Penyusunan aspek fizikal dalam ruang pembelajaran boleh menghadkan atau menggalakkan interaksi dan juga mempamerkan perlakuan yang diharapkan oleh guru. Menurut Woolfolk (2007), bilik darjah merupakan satu persekitaran yang khusus yang bersifat multidimensi dan penuh dengan kepelbagaian pelajar, pelbagai tugas dan mempunyai tekanan dari segi masa. Dalam persekitaran sebegini, terdapat pelajar dengan matlamat tertentu, kehendak dan kebolehan yang berlainan tetapi perlu berkongsi sumber, menyiapkan tugas, menggunakan bahan dan bergerak di sekeliling ruang yang sama. Ciri sesebuah bilik darjah akan memberikan impak kepuasan yang menyeluruh kepada pelajar (Hill & Epps, 2010).

Selain itu, aspek pengajaran guru juga dilihat agen penyumbang kepada pengajaran dan strategi guru melibatkan pengajaran dan pembelajaran di dalam bilik darjah. Ramsden (1991) menjelaskan pengajaran yang baik berkaitan dengan kualiti pengajar yang mengajar. Siti Mistima dan Efendi (2010) berpendapat pengajar haruslah mudah didekati, mampu mempelbagaikan aktiviti dalam kelas, memberi penjelasan yang jelas dan adil dalam penilaian mampu mengubah tingkah laku pelajar. Mereka juga perlu mempunyai kepakaran yang bersesuaian dan berkesan. Proses pembelajaran di dalam bilik kuliah berkesan apabila berlakunya komunikasi antara pengajar dengan pelajar (Siti Mistima & Efendi, 2010). Menurut Bucholz dan Sheffler (2009) guru berupaya mencorakkan persekitaran bilik darjah supaya selesa dan seterusnya meningkatkan kemampuan pelajar untuk belajar. Oleh itu, pelajar akan lebih seronok dan berpuas hati bila belajar dalam bilik darjah yang direka bentuk dengan baik. Malahan, menurut Jan Bennett (2001) kualiti pendidikan bukan sahaja dinilai daripada mata pelajaran diajar dan tahap pencapaian yang dicapai tetapi juga terhadap persekitaran pembelajaran yang diwujudkan kepada pelajar.

Terdapat banyak kajian yang dikaitkan dengan hubungan pengurusan bilik darjah dan persekitaran fizikal di sekolah. Namun demikian, penumpuan kajian tersebut hanya melihat satu dimensi persekitaran fizikal bilik darjah seperti saiz kelas atau persekitaran fizikal dan pencapaian akademik (Sahin, Tantekin-Erden & Akar, 2011). Penglibatan pelajar dalam pembelajaran juga merupakan salah satu pertimbangan penting dalam pengkajian persekitaran pembelajaran dan reka bentuk pengajaran (Cavanagh, 2012). Bartlett (2003) menyatakan bahawa keberkesanan pembelajaran akan meningkat sekiranya keadaan persekitaran pembelajaran adalah selesa. Pengalaman pembelajaran yang selesa akan memberikan persepsi yang positif dalam kalangan pelajar. Maka, persekitaran pembelajaran yang kondusif, hubungan guru pelajar yang baik dan motivasi belajar yang tinggi akan meningkatkan keselesaan pembelajaran dan seterusnya meningkatkan pencapaian pelajar dari masa ke masa. Maka, terdapat keperluan untuk melakukan satu kajian yang menyeluruh dan berkaitan dengan beberapa elemen yang menyumbang kepada persekitaran pembelajaran iaitu kemudahan fasiliti, persekitaran bilik darjah dan pengajaran guru terhadap keselesaan pembelajaran harus dijalankan.

Kerangka Konseptual Kajian

Bagi kerangka konseptual kajian ini, pembolehubah bersandar dalam kajian ini ialah pencapaian akademik pelajar tingkatan enam. Manakala pembolehubah tak bersandar ialah persekitaran pembelajaran melibatkan ciri demografi demografi terpilih (jantina, umur, kumpulan etnik, aliran dan semester) dan elemen persekitaran pembelajaran melibatkan kemudahan fasiliti, persekitaran bilik darjah dan pengajaran guru. Rajah 1 kerangka konseptual kajian yang menunjukkan pembolehubah-pembolehubah dalam kajian.

Rajah 1 Kerangka Konseptual Kajian

Metodologi Kajian

Kajian ini adalah bertujuan untuk mengenal pasti persekitaran pembelajaran pelajar tingkatan enam di SMK Labuan, Wilayah Persekutuan Labuan. Selain itu, penyelidik turut mengkaji demografi pelajar seperti jantina, umur, kumpulan etnik, aliran dan semester terhadap pencapaian akademik pelajar tingkatan enam. Dalam kajian ini juga, penyelidik ingin mengenal pasti persekitaran pembelajaran dari segi kemudahan fasiliti, persekitaran bilik darjah dan pengajaran guru dalam kalangan pelajar SMK Labuan, Wilayah Persekutuan Labuan. Kajian ini akan melihat kepada persekitaran pembelajaran dijadikan sebagai pemboleh ubah tidak bersandar di dalam kajian ini dan pencapaian akademik pelajar tingkatan enam sebagai pemboleh ubah bersandar.

Dalam kajian ini, populasi pelajar adalah seramai 153 orang pelajar. Kajian ini menggunakan kaedah persampelan rawak berstrata untuk mendapatkan sampel dari populasi dan berdasarkan Jadual Penentu Saiz Sampel oleh Krejcie dan Morgan (1970). Dalam kajian ini, seramai 110 orang pelajar telah dipilih sebagai responden kajian. Analisis data menggunakan perisian *Statistical Package for the Social Science* (SPSS) versi 26.0.

Kajian rintis untuk melihat kebolehpercayaan item-item yang digunakan telah dijalankan di SMK Labuan, Wilayah Persekutuan Labuan di mana seramai 50 orang pelajar tingkatan enam telah dipilih untuk menjawab soal selidik ini. Dapatan kajian rintis menunjukkan nilai Cronbach Alpha bagi kemudahan fasiliti ialah .916, persekitaran bilik darjah ialah .785, pengajaran guru ialah .863 dan Pencapaian Akademik pelajar tingkatan enam ialah .880. Menurut *Guilford's Rule of Thumb*, kesemua nilai korelasi ini menunjukkan kebolehpercayaan sederhana hingga ke korelasi kuat dan boleh diterima. Data kajian ini telah dianalisis dengan menggunakan statistik deskriptif dan inferensi.

Dapatan Kajian

Perbezaan peranan ibu bapa dan pencapaian akademik pelajar berdasarkan ciri demografi.

Dapatan kajian bagi jantina menunjukkan responden yang menjawab paling ramai adalah dari perempuan sebanyak 93 (84.5%) manakala paling sedikit adalah dari responden lelaki seramai 17 orang (15.5%). Bagi dapatan demografi umur pula, majoriti daripada umur responden adalah 20 tahun iaitu seramai 64 orang (58.2%), diikuti umur 19 tahun seramai 34 orang (30.9%) dan umur 18 tahun seramai 12 orang (10.9%). Bagi dapatan kaum pula, majoriti daripada responden adalah dari kaum dalam kategori lain-lain seramai 73 orang (66.4%) diikuti oleh Melayu seramai 34 orang (30.9%), India seramai 2 orang (1.8%) dan Cina seramai 1 orang sahaja (0.9%). Bagi dapatan aliran pula, majoriti daripada responden adalah dari aliran sains sosial iaitu seramai 91 orang (82.7%) berbanding dengan aliran sains iaitu seramai 19 orang (17.3%) sahaja.

Jadual 1 Taburan Demografi Responden

Demografi	Frekuensi (n-172)	Peratus (%)
Jantina		
Lelaki	17	15.5
Perempuan	93	84.5
Umur		
17 Tahun	-	-
18 Tahun	12	10.9
19 Tahun	34	30.9
20 Tahun	64	58.2
Kaum		
Melayu	34	30.9
Cina	1	0.9
India	2	1.8
Lain-lain	73	66.4
Aliran		
Sains	19	17.3
Sains Sosial	91	82.7

Dapatan deskriptif berkaitan tahap persekitaran pembelajaran adalah dilaporkan pada peringkat pertama. Pada peringkat kedua pula dapatan analisis Korelasi Pearson di antara persekitaran pembelajaran dan pencapaian akademik pelajar dihuraikan. Seterusnya, dilaporkan dapatan analisis regresi pelbagai bagi melihat perkaitan ke atas hubungan persekitaran pembelajaran dan pencapaian akademik pelajar.

Tahap Persekitaran Pembelajaran

Bahagian ini membincangkan dapatan deskriptif nilai min dan persekitaran pembelajaran yang mengandungi tiga komponen iaitu kemudahan fasiliti, persekitaran bilik darjah dan pengajaran guru. Soal selidik dalam kajian ini menggunakan skala likert 1 hingga 5. Bagi mengetahui tahap nilai min bagi setiap pembolehubah yang dikaji, penyelidik mengkategorikan skor Min kepada 5 tahap seperti yang dalam Jadual 2.

Jadual 2 Interpretasi Skor Purata

Skor Purata	Interpretasi
1.00 hingga 1.89	Sangat Rendah
1.90 hingga 2.69	Rendah
2.70 hingga 3.49	Sederhana
3.5 hingga 4.29	Tinggi
4.3 hingga 5.00	Sangat Tinggi

Sumber: Bahagian Perancangan dan Penyelidikan Dasar Pendidikan (BPPDP) (2006)

a. Kemudahan Fasiliti

Jadual 3 menunjukkan dapatan deskriptif nilai min, sisihan piawai dan tahap bagi kemudahan fasiliti. Nilai min kemudahan fasiliti secara keseluruhan adalah 3.94, yang bermakna bahawa tahap kemudahan fasiliti ialah pada tahap tinggi. Dapatan secara terperinci ke dalam setiap pernyataan pula menunjukkan dua pernyataan iaitu “Peralatan adalah mencukupi untuk keperluan pembelajaran” (min 4.41) dan “Aspek teknologi di dalam bilik kuliah disediakan” (min 3.38) adalah mencapai tahap sangat tinggi. Namun demikian pernyataan lain adalah berada pada tahap tinggi.

Jadual 3 Nilai Min, Sisihan Piawai dan Tahap Kemudahan Fasiliti

No.	Komunikasi di rumah	Min	S.P	Tahap
1.	Peralatan adalah mencukupi untuk keperluan pembelajaran.	4.41	0.89	Sangat Tinggi
2.	Aspek teknologi di dalam bilik kuliah disediakan.	4.38	0.87	Sangat Tinggi
3.	Perkhidmatan wifi memuaskan.	3.77	0.99	Tinggi
4.	Kemudahan perkhidmatan perpustakaan lengkap disediakan.	3.83	1.02	Tinggi
5.	Kemudahan bilik makmal yang lengkap.	3.51	1.07	Tinggi
6.	Ruangan bacaan disediakan di koridor bangunan kolej	3.90	1.16	Tinggi
7.	Kemudahan Sudut info dipaparkan di papan kenyataan	3.92	1.11	Tinggi
8.	Kemudahan pembelajaran di bilik Akses lengkap.	3.76	1.40	Tinggi
	Kemudahan Fasiliti secara keseluruhan	3.94	0.83	Tinggi

b. Persekitaran Bilik Darjah di Rumah

Jadual 4 menunjukkan dapatan deskriptif nilai min, sisihan piawai dan tahap bagi persekitaran bilik darjah. Nilai min persekitaran bilik darjah secara keseluruhan adalah 3.92, yang bermakna bahawa tahap persekitaran bilik darjah ialah pada tahap tinggi. Dapatan secara terperinci ke dalam setiap pernyataan pula menunjukkan majoriti daripada sepuluh item pernyataan persekitaran bilik darjah adalah mencapai tahap tinggi. Namun demikian, terdapat satu item iaitu pernyataan “Ruang belajar yang selesa” (min 3.26) adalah berada pada tahap sederhana.

Jadual 4 Nilai Min, Sisihan Piawai dan Tahap Persekitaran Bilik Darjah

No.	Persekitaran Bilik Darjah	Min	S.P	Tahap
1.	Ruang belajar yang selesa.	3.26	1.28	Sederhana
2.	Pencahayaan di bilik kuliah adalah baik.	4.11	0.93	Tinggi
3.	Aspek keselamatan di dalam bilik kuliah terkawal.	4.07	1.08	Tinggi
4.	Pengudaraan dalaman bilik kuliah adalah baik.	4.03	1.00	Tinggi
5.	Persekitaran bilik kuliah yang bersih.	4.13	1.05	Tinggi
6.	Susun atur bilik darjah yang sistematik.	3.74	1.23	Tinggi
7.	Bilik darjah yang memenuhi spesifikasi Pembelajaran Abad ke-21.	4.22	1.06	Tinggi
8.	Bilik darjah diubahsuai mengikut EKSA	3.84	0.90	Tinggi
Persekitaran Bilik Darjah secara keseluruhan		3.92	0.63	Tinggi

c. Pengajaran Guru

Jadual 5 menunjukkan dapatan nilai min, sisihan piawai dan tahap bagi pengajaran guru. Nilai min pengajaran guru secara keseluruhan adalah 3.90, yang bermakna bahawa tahap pengajaran guru dalam bilik darjah ialah pada tahap tinggi. Dapatan secara terperinci ke dalam setiap pernyataan menunjukkan majoriti daripada semua lapan item pernyataan pengajaran guru mencapai tahap tinggi.

Jadual 5 Nilai Min, Sisihan Piawai dan Tahap Pengajaran Guru

No.	Pengajaran Guru	Min	S.P	Tahap
1.	Guru menggunakan pendekatan pengajaran yang kreatif di dalam bilik kuliah.	3.86	0.88	Tinggi
2.	Penyampaian guru di dalam bilik kuliah sangat jelas.	3.63	1.09	Tinggi
3.	Guru mewujudkan suasana pembelajaran yang aktif di dalam bilik kuliah.	3.50	1.13	Tinggi
4.	Guru banyak melibatkan pelajar dalam sesi perbincangan latihan.	3.86	1.04	Tinggi
5.	Guru menekankan kaedah pengajaran yang berkesan kepada pelajar.	4.18	0.90	Tinggi
6.	Guru mempelbagaikan teknik pengajaran yang menarik.	4.21	0.91	Tinggi
7.	Guru menggunakan strategi pengajaran sesuai dengan pembelajaran Abad ke-21.	3.95	0.79	Tinggi
8.	Guru menekankan pengajaran berasaskan ICT.	3.98	0.91	Tinggi
Pengajaran Guru secara keseluruhan		3.90	0.70	Tinggi

Hubungan Persekitaran Pembelajaran dengan Pencapaian Akademik

Analisis korelasi Pearson digunakan bagi menganalisis hubungan antara kemudahan fasiliti, persekitaran bilik darjah, pengajaran guru, pencapaian akademik korelasi Pearson telah digunakan. Korelasi pearson sesuai digunakan untuk data yang berkesinambungan (*continues*), nilai purata atau data nisbah (Chua Yan Piaw, 2006: 158; Pallant, 2007: 126). Daripada Jadual 6 terdapat hubungan yang signifikan pada tahap tinggi di antara kemudahan fasiliti ($r = 0.615$ dan $sig. = 0.00 < .01$), persekitaran bilik darjah ($r = 0.559$ dan $sig. = 0.00 < .01$) dan pengajaran guru ($r = 0.798$ dan $sig. = 0.00 < .01$) dan persekitaran pembelajaran secara keseluruhan ($r = 0.743$ dan $sig. = .000 < 0.1$) dengan pencapaian akademik pelajar. Dapatan ditunjukkan dalam Jadual 6.

Jadual 6 Hubungan antara Tahap Persekitaran Pembelajaran dengan Pencapaian Akademik

Hubungan antara Dua Pemboleh Ubah	Nilai r	Sig.	Tahap
Kemudahan Fasiliti dengan pencapaian akademik	0.615	000.	Sederhana
Persekitaran Bilik Darjah di rumah dengan pencapaian akademik	0.559	000.	Sederhana
Pengajaran Guru dengan pencapaian akademik	0.798	000.	Tinggi
Persekitaran Pembelajaran keseluruhan dengan pencapaian akademik	0.743	000.	Tinggi

Perbincangan

Berdasarkan kepada kajian peranan persekitaran pembelajaran dalam elemen kemudahan fasiliti, persekitaran bilik darjah, dan pengajaran guru memberi dapatan yang positif terhadap pencapaian akademik pelajar di SMK Labuan, Wilayah Persekutuan Labuan. Dapatan kajian tahap persekitaran pembelajaran dari segi kemudahan fasiliti ialah pada tahap tinggi. Dapatan ini menjelaskan kemudahan yang disediakan di sekolah memberi impak ke arah peningkatan prestasi pelajar mereka dalam pelajaran. Kemudahan fasiliti sebagai sumber pembelajaran seperti komputer, bilik kuliah dan perabot dilihat sebagai nilai tambah kepada pencapaian pelajar (Rohana, Nor Rashidah & Zaidi, 2009). Persekitaran bilik darjah juga mempengaruhi proses pembelajaran dan pengajaran (Che Nidzam, 2010). Selain itu, Karemera (2003) menyatakan bahawa pencapaian akademik pelajar adalah berkait rapat dengan kepuasan persekitaran akademik seperti kemudahan perpustakaan, makmal komputer dan lain-lain. Pelajar memerlukan suasana belajar yang selesa tanpa sebarang gangguan dan kemudahan fasiliti yang lengkap. Kajian Azza dan Puspitasari (2020) menyatakan prasarana di sekolah seperti ruang kelas dengan penerangan, ventilasi udara yang cukup baik, terdapat penghawa dingin, LCD projektor, papan tulis (papan putih), perpustakaan lengkap dan laborator dapat mempengaruhi pencapaian akademik pelajar. Kelengkapan prasarana akan memberi pengaruh positif terhadap pencapaian akademik pelajar

Dari segi persekitaran bilik darjah, dapatan kajian adalah pada tahap tinggi. Hal ini menggambarkan persekitaran bilik darjah menyumbang kepada peningkatan akademik pelajar di sekolah. Menurut Woolfolk (2007), bilik darjah merupakan satu persekitaran yang khusus yang bersifat multidimensi dan penuh dengan pelbagai pelajar, pelbagai tugas dan mempunyai tekanan dari segi masa. Dalam persekitaran sebegini, terdapat pelajar dengan matlamat tertentu, kehendak dan kebolehan yang berlainan tetapi perlu berkongsi sumber, menyiapkan tugas, menggunakan bahan dan bergerak di sekeliling ruang yang sama. Para pelajar memperuntukkan

kebanyakan masa di bilik darjah (Kennedy, 2012). Oleh itu, keselesaan merupakan perkara penting dalam merealisasikan keberkesanan pembelajaran (Osman et al., 2011). Persekitaran pembelajaran yang selesa serta menepati keperluan pelajar akan mendorong mereka untuk terlibat secara aktif dan memantapkan pemahaman konsep yang dipelajari.

Dapatan persekitaran pembelajaran dari segi pengajaran guru juga berada di tahap tinggi. Menurut kajian Bucholz dan Sheffler (2009) guru berupaya mencorakkan persekitaran bilik darjah supaya selesa dan seterusnya meningkatkan kemampuan pelajar untuk belajar. Siti Mistima dan Efendi (2010) berpendapat pengajar haruslah mudah didekati, mampu mempelbagaikan aktiviti dalam kelas, memberi penerangan yang jelas dan adil dalam penilaian mampu mengubah tingkah laku pelajar. Mereka juga perlu mempunyai kepakaran yang bersesuaian dan berkesan. Proses pembelajaran di dalam bilik kuliah berkesan apabila berlakunya komunikasi antara pengajar dengan pelajar (Siti Mistima & Efendi, 2010). Selain itu, menurut Ee Ah Meng (2003) strategi kebijaksanaan pengajar memilih suatu pendekatan dan kecekapan merancang kaedah dan teknik pembelajaran akan memberi impak yang lebih baik terhadap pemahaman pelajar dalam proses pembelajaran. Hal ini jelas menunjukkan peranan guru dalam mendidik pelajar akan lebih berkesan sekiranya guru dapat mempelbagaikan teknik pengajaran dan cara pendekatan dalam mengajar mata pelajaran dengan lebih menarik.

Hubungan antara Persekitaran Pembelajaran dengan Pencapaian Akademik

Kajian ini mendapati bahawa persekitaran pembelajaran iaitu kemudahan fasiliti, persekitaran bilik darjah, dan pengajaran guru mempunyai perkaitan yang positif dengan pencapaian akademik. Hasil kajian ini menunjukkan bahawa persekitaran pembelajaran adalah signifikan dalam pencapaian akademik pelajar. Ini jelas menunjukkan bahawa persekitaran pembelajaran menyumbang kepada peningkatan prestasi dan pencapaian akademik pelajar.

Menurut Shaari et al. (2012), suasana pembelajaran yang menarik, kondusif dan menyeronokkan amat diperlukan dalam proses pembelajaran dan pengajaran. Faktor persekitaran akademik membuatkan emosi pelajar akan termotivasi dengan sendiri kerana keselesaan belajar dapat dicapai. Hal ini demikian kerana, suasana pembelajaran yang kondusif amat diperlukan bagi memastikan pelajar dapat belajar dengan selesa dan boleh memahami sesuatu pelajaran dengan mudah (Arham, 2006).

Selain itu, menurut Jan Bennett (2001) kualiti pendidikan bukan sahaja dinilai daripada mata pelajaran diajar dan tahap pencapaian yang dicapai tetapi juga terhadap persekitaran pembelajaran yang diwujudkan kepada pelajar. mempengaruhi pencapaian akademik pelajar (Azza & Puspitasari, 2020;). Keadaan persekitaran yang selesa adalah berhubung kait dengan produktiviti kerja dan pembelajaran pelajar, malahan ia merupakan suatu perkara penting dan bergantung pada reka bentuk bangunan dan kesesuaian dengan aktiviti pengguna (Vale´ria Azzi Collet da Grac et al., 2007). Justeru, Weilin et al. (2013) menyatakan keselesaan dapat meningkatkan motivasi pelajar belajar.

Kesimpulan

Persekitaran pembelajaran yang selesa serta menepati keperluan pelajar akan mendorong pelajar untuk terlibat secara aktif dan memantapkan pemahaman konsep yang dipelajari. Persekitaran bilik darjah yang kondusif akan terhasil bila ada kerjasama dan interaksi berkesan antara guru dan pelajar. Oleh itu, kaedah pengajaran yang berkualiti dapat meningkatkan usaha pelajar dalam

pembelajaran dan secara langsung mendorong pencapaian akademik yang baik.

Dapatan deskriptif menunjukkan tahap kemudahan fasiliti, persekitaran bilik darjah dan pengajaran guru ialah pada tahap tinggi yang memberi dapatan yang positif terhadap pencapaian akademik pelajar tingkatan enam di SMK Labuan, Wilayah Persekutuan Labuan. Selain itu, keputusan analisis hubungan yang diperolehi menunjukkan hubungan yang signifikan di antara persekitaran pembelajaran dari segi kemudahan fasiliti, persekitaran bilik darjah dan pengajaran guru ke atas pencapaian akademik pelajar.

Justeru, faktor persekitaran memainkan peranan yang sangat penting dalam mempengaruhi pembelajaran pelajar. Persekitaran dan keadaan sekeliling akan mempengaruhi cara pelajar berfikir dan belajar. Pihak sekolah terutama guru perlu memainkan peranan dalam membentuk modal insan pelajar dan membantu pelajar dalam proses pengajaran dan pembelajaran supaya pelajar mampu mencapai kejayaan. Sehubungan dengan itu, penilaian persekitaran pembelajaran perlu dilakukan dengan lebih menyeluruh dan merangkumi pelbagai aspek bagi mendapat maklumat yang lebih tepat bagi tujuan penambahbaikan.

Rujukan

- Arham Abdullah, et al (2006). *Faktor-faktor Yang Menyumbang kepada Kecemerlangan Akademik Pelajar di Universiti Teknologi Malaysia*. Diperolehi pada Julai 25, 2007 daripada: http://eprints.utm.my/458/1/ArhamAbdullah2006_Faktorfactoryangmenyumbangkepada.pdf
- Arzi, H. (2003). *Enhancing science education laboratory environment: More than wall, benches and widgets*. Dlm. Fraser, B.J., & Tobin, K.G. (Eds). *International Handbook of Science Education*, Vol. (1), Netherlands: Kluwer Academic Publishers.
- Bartlett, B.A. (2003). *Blogging to Learn*. Knowledge Tree E-Journal. Retrieved from: http://knowledgetree.flexiblelearning.net.au/edtion04/pdf/Blogging_olearn.pdf.
- Bahagian Perancangan dan Penyelidikan Dasar Pendidikan. (2006). *Pelan Induk Pembangunan Pendidikan 2006-2010*. Kementerian Pelajaran Malaysia.
- Bucholz, J. L., & Sheffler, J. L. (2009). Creating a Warm and Inclusive Classroom Environment: Planning for All Children to Feel Welcome, *Electronic Journal for Inclusive Education*, 2 (4).
- Cavanagh, R (2012). *Associations between the Classroom Learning Environment and Student Engagement in Learning 1: A Rasch Model Approach*, in Knight, J. (ed), The Joint Australian Association for Research in Education and Asia-Pacific Educational Research Association Conference (AARE-APERA), Dec 2-6 2012. Sydney, Australia: Australian Association for Research in Education (AARE).
- Che Nidzam Che Ahmad, Kamisah Osman & Lilia Halim. (2010). *Physical and psychosocial aspect of science laboratory learning environment*. *Procedia Social and Behavioral Sciences Journal*, 9, 87-91.
- Che Nidzam Che Ahmad, Kamisah Osman & Lilia Halim. (2010). Hubungan ramalan persekitaran pembelajaran makmal Sains dengan tahap kepuasan pelajar. *Jurnal Pendidikan Malaysia*, 35(2), 19-30.
- Che Nidzam Che Ahmad, Lilia Halim, Tamby Subahan Mohd Meerah, Kamisah Osman, & Arbaat Hassan. (2009). *Malaysian science laboratory: Issues and constrains*. Paper presented at the ESERA conference, Istanbul, Turkey, 28th August-4th September.
- Chism, N.V.N. (2006). Challenging traditional assumptions and rethinking learning spaces. Dlm.

- Oblinger, D.G. (Ed.). *Learning Spaces*, 2.0-2.12. Educause. Retrieved from www.educause.edu/learningspaces [15 September 2007].
- Den Brok, P., Fisher, D. & Scott, R. (2005). The importance of teacher interpersonal behavior for student attitudes in Brunei primary science classes. *International Journal of Science Education*.
- Ee, Ah Meng (2003). *Ilmu pendidikan: Pengetahuan dan Ketrampilan Ikhtisas (Semester 1)*. Selangor Darul Ehsan: Penerbit Fajar Bakti.
- Fraser, B.J. (1998). *Classroom environment instruments: Development, validity and applications*. *Learning Environment Research: An International Journal*, 1, 7-33.
- Hair, J.F., Black, W.C., Babin, B.J., Anderson, R.E., & Tatham, R.L. (2006). *Multivariate data analysis (6th ed.)*. New Jersey: Pearson Prentice Hall.
- Hair, J.F., Black, W.C., Babin, B.J., Anderson, R.E., & Tatham, R.L. (2010). *Multivariate Data Analysis*. Edisi ke-7. Upper Saddle River, New Jersey: Prentice Hall.
- Hill, M. C., & Epps, K. K. (2010). The impact of physical classroom environment on student satisfaction and student evaluation of teaching in the university environment. *Academy of Educational Leadership Journal*, 14(4), 65-79.
- Jan Bennett. (2001). *The relationship between classroom climate and student achievement*. Dissertation EdD: University of North Texas. Unpublished.
- Kamarulzaman Kamaruddin. (2007). Kemahiran interpersonal guru sekolah menengah. *Jurnal Pedagogi*, 1(2), 47-62.
- Kennedy, M. (2012). *Learning in comfort ergonomic consideration are an important factor in classroom furniture*. American School & University. ASUMAG.COM.
- Khadijah Kamaruzzaman & Azimin Samsul Mohd Tazilan. (2013). Thermal comfort assessment of a classroom in tropical climate conditions. *Recent Advances in Energy, Environment & Development*, 30(1), 87-91.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and psychological measurement*, 30(3), 607-610.
- Mohd Hairy Ibrahim, Marzita Puteh, Mazlini Adnan, Che Nidzam Che Ahmad & Noraini Mohamed Noh. (2012). *Kesan perubahan iklim terhadap keselesaan terma: Cabaran di sekolah*. Prosiding. 1st International conference on innovation and technology for sustainable built environment (ICITSBE), Universiti Teknologi Mara, Perak.
- Mok, S. S. (2008). *Psikologi Pendidikan untuk Pengajaran & Pembelajaran*. Ipoh, Malaysia: Penerbitan Multimedia Sdn.
- Moos, R.H. (1979). *Evaluating educational environments: Procedures, measures, finding and policy implication*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Osman, K, Che Nidzam Che Ahmad & Lilia Halim. (2011). Students' perception of the physical and psychosocial science laboratory in Malaysia: Comparison across subject and school location. *Procedia social and Behavioral Sciences Journal*, 15, 1650-1655.
- Pallant, J. (2007). *SPSS survival manual. A step by step guide to data analysis using SPSS (3rd ed.)*. Allen & Unwin.
- Ramsden, P. 1991. A Performance Indicator of Teaching Quality in Higher Education: the Course Experience Questionnaire. *Studies in Higher Education*, 16,129–149.
- Rohana, K., Nor Rashidah, Z. & Zaidi, M.A. (2009). The quality of learning environment and academic performance from a student's perceptions. *International Journal of Business and Management*, 4(4), 171-175.
- Shaari, A. S., Mohd Yusoff, N., Ghazali, M. I., Osman, R. (2012). *Hubungan antara gaya pengajaran pensyarah dengan penglibatan akademik pelajar universiti*. Seminar Kebangsaan Majlis Dekan Pendidikan IPTA 2012.
- Sahin, I.T., Tantekin-Erden, F. & Akar, H. (2011). The influence of the physical environment on

- early childhood education classroom management. *Egitim Arastirmalari-Eurasian Journal of Education Research*, 44,185-202.
- Siti Mistima Maat & Effandi Zakaria (2010). The Learning Environment, Teacher's Factor and Students Attitude Towards Mathematics Amongst Engineering Technology Students. *International Journal Of Academic Research* 2(2),16–20.
- Strange, C.C., & Banning, J.H. (2001). *Educating by design: Creating campus learning environments that work*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Vale´ria Azzi Collet da Grac, Doris Catharine Cornelia Knatz Kowaltowski & Joao Roberto Diego Petreche. (2007). An evaluation method for school building design at the preliminary phase with optimisation of aspects of environmental comfort for the school system of The State Sao Paulo in Brazil. *Building and Environment*, 42 (2007), 984–999.
- Weilin, C., Guoguang, C., Jung, H.P., Qin, O., Yingxin, Z., (2013). Influence of indoor air temperature on human thermal comfort, motivation and performance. *Building and Environment*, 68(2013), 114-122.
- Woolfolk, A. (2007). *Educational psychology*. (10th ed.). Allyn and Bacon.
- Zalika Adam, Faridah Kassim & Mohamad Johari Salleh. (2009). *Memperkasakan pendidikan luar bandar*, 3–5. Prosiding Persidangan Kebangsaan Pendidikan Luar Bandar 2009, 3 – 5 Februari 2009, Hotel Beverly, Kota Kinabalu.